

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 207/2010-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. mája 2010 predbežne prerokoval sťažnosť B. V., t. č. vo väzbe, zastúpeného advokátom JUDr. M. C., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tpo 6/2010 a jeho uznesením zo 4. februára 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť B. V. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. apríla 2010 doručená sťažnosť B. V., t. č. vo väzbe (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. M. C., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského

súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tpo 6/2010 a jeho uznesením zo 4. februára 2010.

Z obsahu sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol obvinený zo spáchania obzvlášť závažného zločinu podvodu spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 221 ods. 1 a 4 písm. a) Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom vo výrokovej časti uznesenia o vznesení obvinenia. Sťažovateľ je stíhaný väzobne. Dňa 10. decembra 2009 podal sťažovateľ žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu, resp. nahradenie väzby písomným sľubom alebo dohľadom probačného a mediačného úradníka. Uznesením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 0 Tp 3/10 z 21. januára 2010 sudca pre prípravné konanie rozhodol tak, že žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu zamietol a zároveň neprijal písomný sľub ani dohľad probačného a mediačného úradníka ako náhradu väzby. Uznesenie okresného súdu sp. zn. 0 Tp 3/10 z 21. januára 2010 bolo sťažovateľovi doručené 16. februára 2010.

Proti označenému uzneseniu podal sťažovateľ priamo na verejnom zasadnutí 21. januára 2010 do zápisnice sťažnosť, pričom túto sťažnosť neodôvodnil. Krajský súd na neverejnom zasadnutí uznesením sp. zn. 2 Tpo 6/2010 zo 4. februára 2010 sťažnosť sťažovateľa ako nedôvodnú zamietol. Uznesenie krajského súdu bolo obhajcovi sťažovateľa doručené 12. februára 2010. Podľa názoru sťažovateľa predmetným uznesením krajského súdu, ako aj postupom krajského súdu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže krajský súd rozhodol o jeho sťažnosti skôr, než mu (resp. jeho obhajcovi) bolo doručené písomné vyhotovenie uznesenia okresného súdu z 21. januára 2010 s príslušným odôvodnením. Takýmto postupom krajského súdu mala byť sťažovateľovi odňatá možnosť konať pred súdom, „... *nakoľko v čase rozhodovania nadriadeného súdu na neverejnom zasadnutí dňa 04. 02. 2010 mne ani môjmu obhajcovi nebolo doručené uznesenie sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 21. 01. 2010 pod sp. zn.: 0 Tp 3/2010, s náležitým odôvodnením, čím bolo porušené aj moje právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia.*

Napokon z práva na spravodlivý proces vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi ako aj dôkazovými či inými návrhmi obvineného, ak majú význam pre samotné rozhodnutie. Takáto možnosť mi však bola postupom Krajského súdu v Bratislave bola odňatá.

Pred doručením uznesenia prvostupňového súdu s jeho náležitým odôvodnením (doručené dňa 16. 02. 2010) som sa nemohol náležite vyjadriť ku všetkým skutočnostiam uvedeným v napadnutom uznesení a moju sťažnosť zahlásenú do Zapisnice o mojom výsluchu zo dňa 21. 01. 2010 aj riadne odôvodniť...“.

Na základe uvedeného sťažovateľ žiada, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. Krajský súd v Bratislave postupom v konaní vedenom pod sp. zn.: 2 Tpo 6/2010 a uznesením zo dňa 04. 02. 2010 porušil základné právo B. V. zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. B. V. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 3.300,- EUR, ktoré mu je povinný vyplatiť Krajský súd v Bratislave do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. B. V. priznáva náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia, ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu JUDr. M. C. do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorého sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia sťažovateľom označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania, ktorý je v koncentrovanej podobe vyjadrený v návrhu na rozhodnutie (petite), t. j. v danom prípade mohol ústavný súd sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokovať len v rozsahu namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

K porušeniu sťažovateľom označených práv malo dôjsť namietaným uznesením krajského súdu, ako aj postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, z dôvodu, že krajský súd rozhodol o jeho sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 0 Tp 3/10 z 21. januára 2010 ešte predtým, ako mu bolo doručené sťažnosťou napadnuté uznesenie okresného súdu s náležitým odôvodnením, pričom v dôsledku toho sa *„nemohol náležite vyjadriť ku všetkým skutočnostiam uvedeným v napadnutom uznesení a moju sťažnosť zahlásenú do Zápisnice o mojom výsluchu zo dňa 21. 01. 2010 aj riadne odôvodniť...“*. Podľa názoru sťažovateľa takýmto postupom krajského súdu *„bolo porušené aj moje právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia“*.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

Z citovaného vyplýva, že prostredníctvom čl. 6 ods. 1 dohovoru sa garantuje jednak právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote a tiež právo na spravodlivé súdne konanie. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ v danom prípade namieta porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju konštantnú judikatúru (napr. III. ÚS 272/03, II. ÚS 15/05, IV. ÚS 65/05) reflektujúcu aj judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci De Wilde et. Al. v. Belgicko z 18. júna 1971, séria A, č. 12, § 76), podľa ktorej sa čl. 6 ods. 1 dohovoru zásadne nevzťahuje na konanie o väzbe vrátane konania a rozhodovania trestného súdu o žiadosti o prepustenie z väzby, pre ktoré platí špeciálna právna úprava obsiahnutá v čl. 5 dohovoru upravujúcom právo na osobnú slobodu

a bezpečnosť, ktorá je v zásade prísnejšia, a to najmä pokiaľ ide o procesné záruky poskytnuté osobe nachádzajúcej sa vo väzbe.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Prostredníctvom čl. 48 ods. 2 ústavy sa garantuje právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, ďalej právo účastníka konania, aby sa jeho vec prerokovala verejne a v jeho prítomnosti, ako aj právo na to, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Z obsahu sťažnosti možno vyvodiť, že sťažovateľ namieta porušenie svojho práva vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom a práva na verejné prerokovanie jeho veci, resp. jej prerokovanie v jeho prítomnosti.

Z hľadiska posúdenia opodstatnenosti námietok sťažovateľa považoval ústavný súd za podstatnú skutočnosť, že k porušeniu ním označených práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy malo dôjsť uznesením krajského súdu zo 4. februára 2010, ktorým krajský súd zamietol jeho sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu, ktorým sa nevyhovelo jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu a súčasne sa rozhodlo o neprijatí jeho písomného sľubu ani dohľadu probačného a mediačného úradníka, t. j. išlo o rozhodnutie súvisiace s preskúmaním zákonnosti väzby, resp. jej ďalšieho trvania.

V tejto súvislosti ústavný súd opätovne poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, z ktorej vyplýva, že na rozhodovanie súdu o väzbe a jej ďalšom trvaní sa vzťahujú ustanovenia čl. 17 ústavy (príp. ustanovenia čl. 5 dohovoru), ktoré zahŕňajú tak hmotné, ako aj procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu, a preto na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe sú aplikovateľné len tieto špeciálne ustanovenia o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenia čl. 46 ods. 1 ústavy o práve na súdnu ochranu (napr. III. ÚS 135/04, III. ÚS 277/07), príp. ustanovenia tvoriace obsah základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ktoré sú zásadne aplikovateľné len v konaní vo veci samej, t. j. v trestnom konaní v rámci konania a rozhodovania o vine a treste.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti konštatoval, že sťažovateľ v súvislosti s rozhodovaním krajského súdu o ďalšom trvaní jeho väzby namietal porušenie takých svojich práv, ktoré na konanie a rozhodovanie o väzbe a jej ďalšom trvaní nie sú aplikovateľné, a preto k ich porušeniu nemohlo dôjsť, vzhľadom na nedostatok príčinnej súvislosti medzi sťažovateľom označenými právami a namietaným postupom a rozhodnutím krajského súdu. Na tomto základe ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. mája 2010